

Høje-Taastrup Lokalhistorisk Forening

Medlemsblad · Nummer 2 · April 2025 · Årgang 46

**Hoje-Taastrup Lokalhistorisk
Forening**

Medlemsblad, april 2025.
Årgang 46. Nr. 2

Redaktør (ansv.):

Lisa Møldrup Ulriksen
Tlf.: 5189 4500

Layout og tryk:

Addbrand Denmark A/S

ISSN 1901-8274

Medlemsbladet udkommer
4 gange årligt.

Oplag: 230 stk.

Forsidebillede

Det nyrenoverede vandtårn i
Taastrup. Foto: Peter Mose

Indhold

- 2 Formanden har ordet
- 3 Årsmødet 2025
- 6 Husk kontingent 2025
- 7 Forårsturen går til Skåne
- 10 Historie Café 2025
- 12 Eneboeren fra Hedehusene
- 14 Hvor er billedet taget?
- 15 Bestyrelse og udvalg
- 16 Baglommen: Kalender

Formanden har ordet

Så har vi endelig fået forår og dermed den lyse tid.

Vi har haft et veloverstået årsmøde, og dejligt at se så mange der mødte op, hvor vi fik fortalt om året der er gået.

Vi fik genvalgt medlemmer til bestyrelse, og en enkelt ny der trådte ind som suppleant, så den samlede bestyrelse er klar til at tage fat.

Der var en enkelt der ikke ønskede at fortsætte i bestyrelsen nemlig Inge Sørensen. Vi takker Inge for det store arbejde hun gennem mange år har lagt i bestyrelsen.

Vi har også haft nogle rigtig gode foredrag, som altid er meget velbesøgte, med nogle rigtig gode foredragsholdere.

Vi ser frem til vores forårstur, som i år kommer til at gå til Sverige, med et besøg på et slot og et kloster. Under vejs skal vi selvfølgelig spise og drikke kaffe. Vi syntes, at vi har fået sat en rigtig god tur sammen, og håber på at rigtig mange vil tage med.

Vandtårnet har været lukke, grundet at der skulle nyt tag på, vi ser rigtig meget frem til at vi igen kan åbne det, og få en masse glade mennesker til at tage alle trapperne op i tårnet.

Bestyrelsen ønsker alle et godt forår.

Lisa Møldrup Ulriksen

Årsmødet 2025

På årsmødet i Taastrup Kulturcenter mandag den 10. marts 2025 deltog 33 medlemmer

Formanden bød alle velkommen.

Dagsorden

1. Valg af mødeleder
2. Bestyrelsens beretning
3. Regnskab
4. Budget og fastsættelse af kontingent
5. Bestyrelsens forslag til vedtægtsændringer
6. Valg
7. Indkomne forslag
8. Eventuelt

Ad. 1: Valg af mødeleder

Bestyrelsen havde opfordret Birgit Larsen, formand for Hedeboegnens Slægtsforsker Forening til at påtage sig hvervet. Hun blev enstemmigt valgt.

Ad. 2: Bestyrelsens beretning

Bestyrelsens beretning var uddelt til alle mødedeltagere. Der blev givet lidt tid til gennemlæsning og eventuelle spørgsmål. (Beretningen vil også blive bragt i Årsskrift 2024). Beretningen blev godkendt.

Ad. 3: Regnskab

Kasserer Hanne Stampe Jensen gennemgik regnskabet for 2024, der var uddelt til alle mødedeltagere. Regnskabet udviste et underskud på kr. 9.477,43.

Der var ingen spørgsmål til regnskabet. Regnskabet blev godkendt.

Ad. 4: Budget og fastsættelse af kontingent

Budgettet for 2025 var ligeledes uddelt til mødedeltagerne. Bestyrelsen anbefalede uændret kontingent for 2025. Det foreslåede

budget udviste et lille underskud på kr. 600,-.

Der blev varslet om en mulig kontingentforhøjelse i 2026. Det skyldes dels forventede større udgifter til trykning af medlemsblad og årsskrift, dels usikkerhed om den generelle prisudvikling og senest usikkerheden om portoomkostninger.

Budget for 2025 blev godkendt.

Ad. 5: Bestyrelsens forslag til vedtægtsændringer

Bestyrelsen havde ingen forslag til vedtægtsændringer.

Ad. 6: Valg.

På valg var:

- Hanne Stampe Jensen, kasserer (valg for to år)
- Ole Gram (valg for to år)
- Helle Rasmussen, bestyrelsesmedlem (valg for to år)
- Inge Sørensen, bestyrelsesmedlem (Modtog ikke genvalg*)
- Dorrit Jacobsgaard, suppleant (valg for et år)
- Flemming Ougaard, bilagskontrollant (valg for to år)
- Jørgen Thorsen, bilagskontrollantsuppleant (valg for et år)

* Bestyrelsen indstillede Dorrit Jacobsgaard til at overtage den ledige post i bestyrelsen.

Der søges et medlem, som vil opstille til suppleant. Til denne post foreslog bestyrelsen Anne-Grethe Thorn.

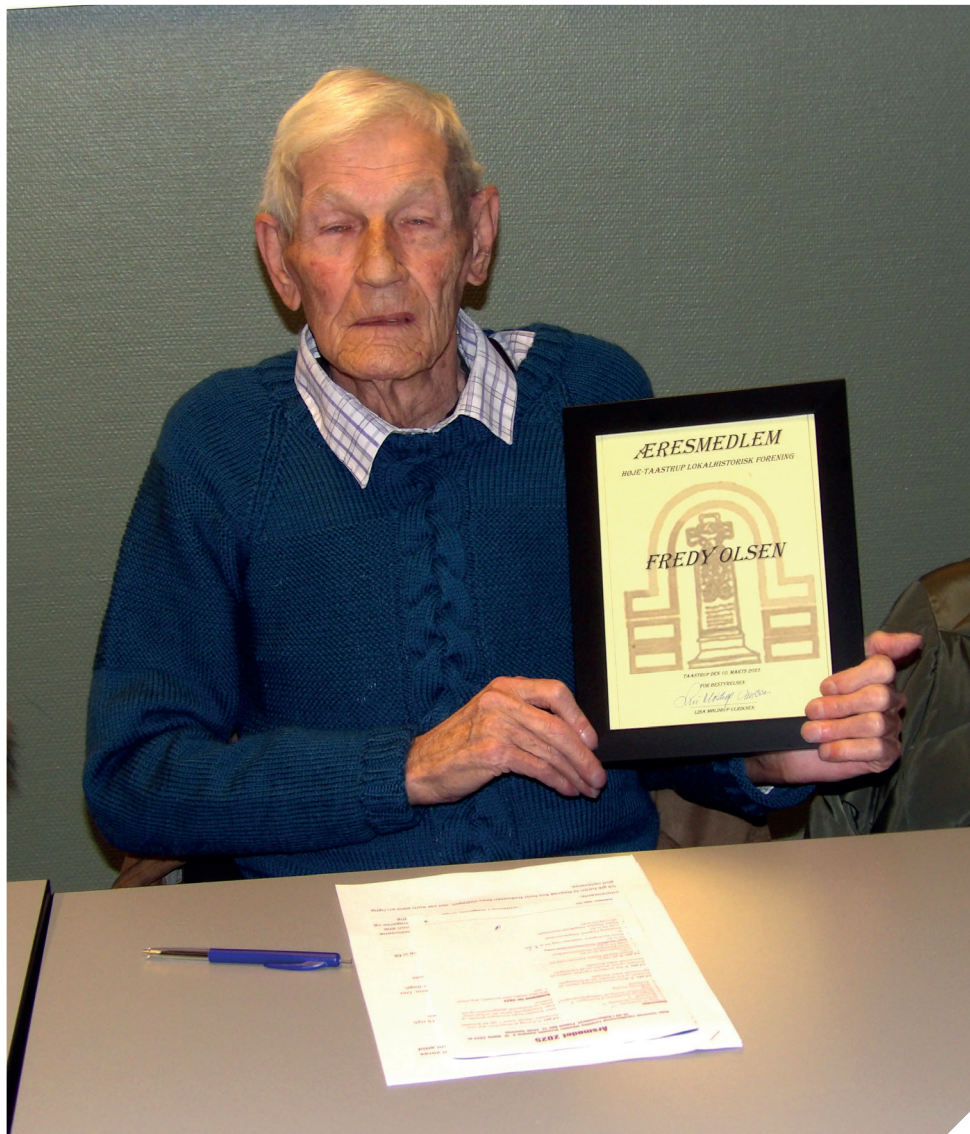
Alle fik genvalg/valg.

Ad. 7: Indkomne forslag

Der var ikke modtaget forslag.

Ad. 8: Eventuelt

Æresmedlem – Formandens tale til Fredy Olsen:

Hvorledes kan man bedst påskønne en person, der gennem sit virke og engagement over en længere årrække vedholdende har gjort en særlig eller ekstraordinær frivillig indsats til gavn for Høje-Taastrup Lokalhistorisk Forening og dennes medlemmer?

Bestyrelsen vedtog sidste år, at en sådan påskønnelse kan være at udnævne personen til æresmedlem af foreningen.

Kære Fredy! Du har om nogen ydet en stor indsats for foreningen. Var der en opgave, som skulle løses, stillede du dig altid til rådighed. Og som mangeårigt bestyrelsesmedlem, har du også lagt et stort

arbejde og påvirket udviklingen af foreningen. Men en ting vil du altid blive husket for: I rigtig mange år har opgaverne omkring og i vandtårnet ligget dit hjerte nært. Hvor mange gange du har taget de 113 trin op i tårnet, er

der ingen, som har tal på. Men det er rigtig mange, mange gange. Du har med fortællerglæde berettet om tårnet og udsigten fra det til de besøgende.

De seneste par år har de mange trappetrin været lidt for mange. Vi kan alle glæde os over, at du nu bliver på jorden, og stadig møder op på tårnets åbningsdage, og øser ud af din viden.

Med en meget stor tak for dit arbejde for foreningen, er det en glæde at udnævne dig til ÆRESMEDLEM.

Efter årsmødet konstituerede bestyrelsen sig i udvalg og tillidsposter.

Bestyrelsen efter valget.

Kontingentbetaling for 2025

På årsmødet blev kontingent for 2025 fastsat

Jf. vedtægterne for foreningen er **sidste rettidige betaling den 1. juni.**

Kontingentet er kr. 200,- for enkelt medlemskab og kr. 300,- for par.

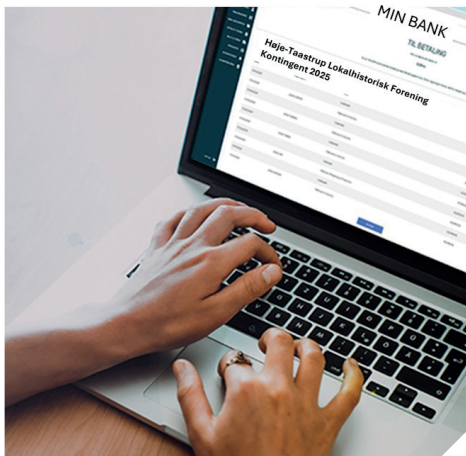
Dog højere kontingent for medlemmer, der modtager medlemsblad og årsskrift med post. Kontingent er på kr. 325,- for enkeltmedlem og kr. 425,- for par. Berørte medlemmer får med dette blad en separat information.

Bankoverførsel er sikkert det nemmeste for de fleste. Beløbet skal overføres til foreningens konto i Arbejdernes Landsbank, Taastrup afdeling.

Reg. nr. 5333, konto nr. 024 2689.

I feltet ”meddelelse til beløbsmodtager” skrives medlemsnummeret og kontingent 2025

(124, kontingent 2025).

Hvor finder jeg mit medlemsnummer?

På bagsiden af medlemsbladet sidder en label med medlemsnummer, navn, adresse m.m. Medlemsnummeret finder du i øverste venstre hjørne.

Har du ikke mulighed for betaling via netbank, kan det også ske direkte til kassereren.

Se kontaktoplysninger på side 15.

Betal allerede nu.

Så risikerer du ikke at glemme betalingen på et senere tidspunkt.

Alle de, som allerede har betalt, skal naturligvis ikke betale igen, men blot have stor tak.

Forårsturen går til Skåne

Onsdag den 28. maj kan du komme med på forårsturen, der i år går til et par spændende seværdigheder på den anden side af Øresund

Vi skal først besøge *Hovdala Slot* lidt syd for Hässleholm.

De ældste beretninger er fra middelalderen om en plads i grænselandet som under hundredvis af år var fyldt med konflikter mellem danskere, gønger og svenskere. I den store port er det stadig muligt at se skudhuller fra en urolig tid. Det var først efter at Skåne var blevet svensk, der blev mere fredeligt. Fra at have været centrum for strid og konflikt forvandles Hovdala fra slutningen af 1600-tallet til et fint gods og hjem for slægten Ehrenborg, der havde den til 1981.

I slutningen af anden verdenskrig overtog staten Hovdala for at anvende området til store øvelser for panserkøretøjer. De fleste bygninger blev omdannet til forråd, samtidig med at familien Ehrenborg stadig boede på slottet. I 1980-erne overgik det store område

til Hässleholms kommune og Statens Fastighetsverk, der sammen påtog sig opgaven med at renovere slottet varsomt, så dets mangeårige historie kunne vises for eftertiden. Renoveringsarbejdet kom til at tage næsten ti år, og blev i 2003 belønnet med Europa Nostra Award for et enestående arbejde med at bevare en kulturarv.

Efter et par timer med bl.a. en guidede tur på slottet går turen videre til *Bosjöklöster* der ligger på en holm imellem de to store søer Västra- og Östre Ringsjö syd for Höör.

De ældste dele af Bosjöklöster er fra 1100-tallet. Klosteret er sandsynligt grundlagt af Benediktinernonner i det tidlige 1100-tallet. Det ældste dokument som nævner Bosjöklöster er et brev fra Paven Lucius III 1181, i hvilket han bekræfter klostrets privilegier. I flere hundrede år levede nonnerne

her. Klosteret modtog mange rige donationer, men søstrene selv levede ifølge de strenge regler i lydighed, fattigdom og kyskhed.

Under Reformationen i 1500-tallet lukkede klosteret og mange af dets rigdomme blev konfiskeret af kongen. Siden 1560 har Bosjökloster været i privat eje af en række historiske personer.

Den første private ejer var en kvinde, Fru Thale Ulfstand. Hun fik Bosjökloster ved en byttehandel med Kong Fredrik II. Et stykke ind på 1600-tallet arvede den rige Jochum Beck Bosjökloster. Hans uheld i forretninger tvang ham dog til at sælge Bosjökloster till Corfitz Ulfeldt. Det gik ikke bedre for den nye ejer. Under krigsårene, hvor Skåne blev en svensk provins, intrigerede og laborerede Ulfeldt så passende udiplomatisk, at han blev oven med både den danske og svenske konge og måtte flygte fra begge lande. Hans hustru Leonora Christina, datter af Kristian IV, blev sat i Blåtårn i København i næsten 22 år.

Som en følge af Ulfeldts forræderi konfiskerede den svenske konge ejendommen og slottet forfaldt. 1735 blev Bosjökloster givet tilbage til familien Beck, nu Beck-Friis. Parret Corfitz Ludwig Beck-Friis og Maria Sofia Skoog – som traf hinanden i sibirisk fangenskab – begyndte en restaurering. 1908 købte Greve Philip Bonde Bosjökloster. Hans oldebarn Julia Bonde Cherp med familie forvalter nu klosteret.

Her skal vi nyde frokosten inden en rundvisning i de historiske bygninger og den flotte have.

Programmet for turen

Kl. 08.00	Afgang fra Hedehusene)
Kl. 08.15	Afgang Taastrup Station (Selsmosevej)
Kl. 10.00 ca.	Ankomst til Hovdala Slot Formiddagskaffe
Kl. 10.45	Rundvisning på slottet
Kl. 12.30	Afgang fra Hovdala
Kl. 13.00	Ankomst Bosjökloster Frokost og kaffe.
Kl. 14.00	Rundvisning
Kl. 15.30	Afgang fra Bosjökloster
Kl. 17.00	Ankomst til Taastrup og Hedehusene Station

Der er plads til 50 deltagere på turen.

Tilmelding og pris

Pris for turen er kr. 600,- for foreningens medlemmer. Dog kr. 650,- for gæster.

Tilmelding indtil den 30. april til foreningens kasserer:

Hanne Stampe Jensen, jensenhannestampe@gmail.com eller telefon 42439606.

Tilmelding er bindende når deltagerbeløbet er indbetalt til foreningen på konto nr. 5333 024 2689.

Husk

- Hvis du stiger på ved Hedehusene Station, så husk at oplyse det!
- Bruger du rollator, stok mm., så oplys også det!
- Husk legitimation. Helst pas eller kørekort.

Billeder lånt fra hjemmesiderne hovdala.se og bosjokloster.se

Historie Café

Vi kan altid glæde os til nogle gode fortællinger

Historie Café afholdes altid på en onsdag i Taastrup Kulturcenter, lokale 3. Med start kl. 18.30.

Der var fulde huse til årets første to arrangementer

Først kunne vi høre arkivleder Lars Spatzek fortælle om Hedehusenes historie. Et spændende foredrag, som var krydret med mange billeder og gamle kort. Den viden, som Lars besidder om Høje-Taastrup Kommunes historie, er altid imponerende.

I marts var der igen fortælling om Hedehusene; *"En Hedebodreng vokser op"*.

Først fortalte Anders fra Fløng Arkiv historier om Fløngs udvikling og livet i Fløng. Alt med udgangspunkt i det materiale, som er samlet og i dag tilgængeligt på arkivets hjemmeside. <http://floengarkivet.dk/> Gå selv på opdagelse på hjemmesiden og find mange flere interessante fakta og beretninger om Fløng.

Bruno Jensen fulgte op med sin egen helt personlige fortælling om sin familie, barndom og liv i Fløng/Hedehusene. Bruno var selv lidt i tvivl om hvor han skulle sige han kom fra; var det Hedehusene eller Fløng, eller Roskilde? Med en barndom i et hus med adresse på Fløngvej lige ved Hovedvej A1 kunne det være vanskeligt. Engang var det Fløng Hede, så Roskilde Kommune til 1970, hvor det blev en del af Høje-Taastrup Kommune og Hedehusene.

Ud over interessen for det lokalhistoriske har der også været plads til og glæde ved musik og dans, men med udsigt til både små og store tog fra hjemmet i barndommen, er det i dag engagementet med togene i Hedelands Veteranbane, som fylder mest. Bruno har bestået prøverne for både togfører og lokomotivfører, og han afsluttede med en opfordring til at nyde turen med veteranbanen, der måske i 2026 kan køre helt til vinmarkerne i det sydligste Hedeland.

Den 23. april fortæller Erik Dahl om "Hvordan blev Taastrup en rigtig by?"

"At vække de stedlige skatteyderes interesse for kommunale anliggender i al almindelighed."

De første 50 år skete der ikke meget, men i 1899 var der driftige folk der gik sammen og dannede en kommunalforening, og så gik det stærkt!

Gitte og Erik Dahl har gennemgået foreningens protokoller, og har lavet et spændende foredrag om foreningens virke gennem dens 50 års levetid.

Arrangementet er med spisning, smørrebrød.

Den 21. maj har vi planlagt et "Snakkemøde"

Med udgangspunkt i en historisk film eller gamle billeder, kan alle deltagere komme med deres egne minder.

Arrangementet er med kaffe.

Glæd jer også til arrangementerne i efteråret

Datoerne er planlagt til den 17. september, den 15. oktober og den 12. november. Der er allerede lavet aftale med tre spændende foredragsholdere. Det vil der blive fortalt mere om i medlemsbladet i juli.

Tilmelding til arrangementerne skal ske til:

Foreningens kasserer, Hanne Stampe Jensen

Tilmeld helst pr. mail jensenhannestampe@gmail.com eller med kontaktformularen på foreningens hjemmeside. Husk at angive medlemsnummer. Eller ring på tlf. 4243 9606.

For arrangementer med spisning er deltagerprisen kr. 150,- for foreningens medlemmer og kr. 175,- for gæster.

For arrangementer med kaffe er deltagerprisen kr. 75,- for foreningens medlemmer og for gæster.

Tilmelding er først bindende efter indbetaling af deltagerbeløbet på foreningens konto nr. **5333 – 0242689**.

Sidste tilmelding er en uge før arrangementet. Der er begrænset deltagerantal, som fastsættes efter sundhedsmyndighedernes retningslinjer, ved alle arrangementerne.

Eneboeren fra Hedehusene

– eller Hans Peder Nielsen, som hans borgerlige navn var, fortæller Martin Hansen om, i sin bog "Hedehusene, Kallerup og Baldersbrønde gennem tiderne", 1974

"Han boede i 1930'erne i en jordhule, som han havde gravet ved siden af byens eneste gravhøj, Gammelsøhøj.

Hulen var 3 m. lang, 2 m. bred og 2 m. høj.

En kasse blev brugt som stol og et par brædder som bord.

Sengen var en kasse med gamle sække og pjalter.

Dagslyset kom ind gennem en enkelt rude og han lavede mad på et petroleumsapparat.

En gang blev han anmeldt til Sundhedsmyndighederne, der kom for at kikke på hans residens.

De fandt dog ikke boligen sundhedsfarlig, så han fik lov til at blive boende.

Hans største plage var byens unge mennesker, som kom og buldrede på hans dør og knuste hans eneste rude.

Han skilte sig jo ud fra andre mennesker, og så skulle han kanøfles.

Han endte sine dage som kreaturpasser på en gård."

Eneboerens skæbne

I 1934 fortæller den da 61-årige Hans Peder Nielsen lidt om sig selv til Roskilde Dagblad:

"Mit fødehjem var på Slagels egnen.

Tidlig kom jeg ud at tjene og havde mange pladser på Herregårdene.

Senere blev jeg gift, men det gik ikke.

I 1922 flyttede jeg til Tune og derfra til Argentina for mine spareskillinger.

Da jeg kom derover havde jeg kun et par kroner på lommen, men jeg fik arbejde, dog ikke bolig.

Der måtte jeg nøjes med et jordhul, der var langt sløjere end dette skur.

Det gik ikke i Amerika, men heldigvis fik jeg til billetten hjem, ellers var jeg kreperet derovre.

Nu håber jeg bare ikke, at jorden her bliver solgt, for jeg vil gerne blive boende i dette skur, som jeg selv har lavet."

Som det fremgår ovenfor fik Hans Peder ikke lov til at blive boende, men endte sine dage som kreaturpasser.

Gammelsøhøj

Højen har sit navn efter den tidligere Gammelsø, der lå i en lavning, hvor det senere A/S Hedehus Teglværk blev oprettet i 1896 på grund af de gode lerforekomster i området.

Søen var så stor, at dens bred gik helt op til Gammelsøhøj, der stadig ligger i Hedehusene ved Hotelvej.

Højen er i dag den eneste bevarede gravhøj, der er tilbage i Kallerup.

Den blev oprindelig opført i ældre Bronzealder, det vil sige for over 3.000 år siden, men blev brugt til begravelser helt op til yngre Bronzealder, ca. 500 år før vor tidsregning.

I 1934 blev højen udgravet af Nationalmuseet, og her fandt man flere grave med brændte knogler, samt gravgods, der bestod af en ragekniv til barbering, et spænde, nåle og dobbeltknapper.

Efter udgravningen blev højen frigivet til sløjfning, men heldigvis lykkedes det for lokale kræfter at få den ”fredlyst”.

Så den kan minde os om, at der har boet mennesker i Hedehusene i mange tusinde år, længe før Stationen blev anlagt i 1847.

Kilde: "Vejen jeg bor på nr. 40", Taastrup Avis, 29. november 2000, af Ib Sandahl.

Foto. Peter Mose. Gammelsøhøj synes ikke af meget i dag.

Hvor er billedet taget?

Du kan ikke vinde noget, blot bringe minder fra en svunden tid i erindring.

Billedet i dette nummer af medlemsbladet har relation til fortælling i tidligere nummer.

Høje-Taastrup Lokalhistorisk Forening

Bestyrelsen og suppleanter

Formand

Lisa Møldrup Ulriksen
Tlf. 5189 4500
lisamulriksen@gmail.com

Næstformand

Bodil Munck
4051 0707
bodil.munck@webspeed.dk

Kasserer

Hanne Stampe Jensen
Tlf. 4243 9606
jensenhannestampe@gmail.com

Foreningens kontonummer:

5333 024 2689

Bestyrelsesmedlemmer

Ole Gram
Tlf. 2449 1729
ole1gram@gmail.com

Dorrit Jacobsgaard
Tlf. 2381 6463
dorritgaard@gmail.com

Per Andersson
Tlf. 5376 2600
panda@dukamail.dk

Peter Mose Nielsen
Tlf. 2168 5790
peter.mose@privat.tele.dk

Helle Rasmussen
Tlf. 2255 8634
Hellerass49@gmail.com

Suppleanter

Vibeke Strøm
Tlf. 4084 8009
v.stroem@privat.dk

Anne-Grethe Thorn
Tlf. 2156 2674
agth1950@gmail.com

Bilagskontrollanter

Birthe Povelsen
Tlf. 4399 7018 – 2989 7018
birthe.ougaard@hotmail.com

Flemming Ougaard
Tlf. 6088 4708 – 3220 2826
flemming@ougaard.dk

Bilagskontrollantsuppleant

Jørgen Thorsen
Tlf. 2734 4890

Udvalg

Foredragsudvalg:

Bodil Munck, Helle Rasmussen,
Vibeke Strøm
Video dokumentation: Ole Gram

Turudvalg:

Lisa Møldrup Ulriksen

Bladudvalg:

Bestyrelsen
Redaktion: Ib Sandahl, Peter
Mose Nielsen, ansvarshavende
redaktør af medlemsbladet:
Lisa Møldrup Ulriksen

Vandtårn:

Ole Gram, Per Andersson

Arkivudvalg:

Lisa Møldrup Ulriksen

Arrangementer

Bodil Munck
Dorrit Jacobsgaard
Lisa Møldrup Ulriksen

Repræsentanter Kroppedal:

Lisa Møldrup Ulriksen

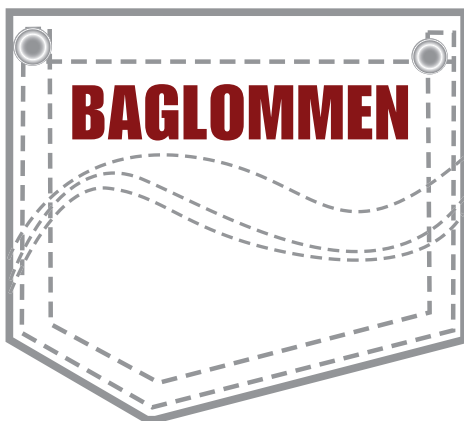
Foreningens hjemmeside:

Htlokalhistorisk.dk
Redaktør hjemmeside:
Peter Mose Nielsen

Foreningens postadresse:

Skolevej 54, 2630 Taastrup

Kalender

2025

Historie Café – alle dage kl. 18.30

Følgende datoer er reserveret:

- Onsdag den 23. april
Foredrag med spisning
- Onsdag den 21. maj
Snakkemøde med kaffe.
- Onsdag den 17. september
Foredrag med spisning
- Onsdag den 15. oktober
Foredrag med kaffe
- Onsdag den 12. november
Foredrag med spisning

Forårstur 2025

Onsdag den 28. maj. Tur til Skåne

Frivillighedsdage

- Lørdag den 31. maj. Frivillighedsdag i Taastrup
- Lørdag den 6. september. Frivillighedsdag i Hedehusene

Vandtårnet

Se information på indlæg her i bladet eller på hjemmesiden.

Eventuelle ændringer af arrangementerne vil blive meddelt på foreningens hjemmeside og i medlemsbladet. Myndighedernes retningslinjer vil blive fulgt ved alle arrangementer.

Læs også aktuelle informationer på foreningens hjemmeside htlokalhistorisk.dk